

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

CZV neprané 25 kg.....	3,79 Kč/kg
OOC neprané 25 kg	4,97 Kč/kg
Spotřebitelské ceny	12,52 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství Česká republika

Během uplynulého čtrnáctidenního období nenastala na domácím trhu brambor žádná výrazná změna. Zejména v sektorech producentů i obchodníků ceny v podstatě stagnovaly, u producentů se posunuly nahoru jen o několik haléřů. Je zřejmé, že trh je velice dobře zásoben komoditou, proto se primárnímu ani sekundárnímu sektoru nedaří upevňovat ceny, jak by zainteresovaným vyhovovalo. Naproti tomu koncoví prodejci navýšili ceny v průběhu dvou týdnů v celostátním průměru téměř o 1,40 Kč/kg. Na tomto cenovém skoku se velkou měrou podílí zahrnutí „nových“, respektive přes zimu vypěstovaných brambor v severní Africe. Ostatně, jak dokládá statistika dovozu, nejvíce se dovážely brambory této kategorie v únoru právě z Maroka.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 13. a 14. týdnu roku 2010 takto:

CZV konzumních brambor 3,79 Kč/kg
(proti 12. týdnu 2010 vzestup o 0,03 Kč/kg)
OOČ konzumních brambor 4,97 Kč/kg
(proti 12. týdnu 2010 zůstaly beze změny)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 2,80 do 6,00 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla jednoznačně Adéla, pak Laura, Dali a Rosara s cenami nejčastěji mezi 2,90 až 5,00 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOČ) v rozsahu 3,20 – 8,00 Kč/kg, s nejčastějším zastoupením odrůd Adéla, Marabel, Princes a Laura.

Spotřebitelské ceny se ve 14. týdnu 2010 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 12,52 Kč/kg, tedy vzrostly o 1,39 Kč/kg proti minulé hodnotě.

V uplynulém období se CZV proti 14. týdnu 2009 tentokrát snížily o 0,30 Kč/kg, ceny obchodníků OOC

se meziročně mírně snížily o 0,45 Kč/kg. SC v tomto období ovšem stouply o 1,96 Kč/kg.

Evropská unie

Trhy v západní Evropě zůstávají velmi zranitelné. Tamní producenti mají v současnosti sklady přeplněné, proto ceny spíše padají. Fyzické trhy brambor se snaží čelit katastrofě, která postihla Španělsko, kde týdenní kotace konzumních brambor spadly pod hodnotu 60 EUR/t. V Nizozemí uzavírala týdenní kotace na hodnotě lehce nad 125 EUR/t. Pro srovnání ke 13.2. 2009 byla hodnota kotace na úrovni 82,00 EUR/t a v roce 2008 k 15.2. na rovných 70,00 EUR/t, tedy hodnota velmi srovnatelná.

Ve **Francii** dosahovala odrůda Bintje, vhodná pro výrobu hranolků a lupínků v odpovídající kvalitě, v kalibraci 35 mm+, týdenní kotace 68,87 EUR/t ke 12.2. 2010. Přitom o týden dříve byla tato kotace na hodnotě 71,00 EUR/t. Pro srovnání ke 13.2. 2009 byla hodnota kotace na úrovni 82,00 EUR/t a v roce 2008 k 15.2. na rovných 70,00 EUR/t, tedy hodnota velmi srovnatelná.

Nizozemí hlásí kotace na burze v Rotterdamu u bělomasých odrůd k průmyslovému zpracování v rozsahu 70-115 EUR/t (kalibrace 40 mm+ k 15.2. 2010). Žlutomasé odrůdy ve stejné kalibraci i datu byly v rozmezí 87,5-120,0 EUR/t; dále balené odrůdy (kalibr 40/70 mm) dosahovaly u salátových odrůd kotací 120-210 EUR/t, podobně přílohové odrůdy byly v rozsahu 130-210 EUR/t.

V Německu se ceny producentů konzumních brambor lišily podle regionů. Zatímco v Dolním Sasku se pohybovaly kotace k 9.2. 2010 u všech tří varných typů v rozsahu 110-120 EUR/t, v Bavorsku byly ve stejném období kotace salátových odrůd mezi 85-140 EUR/t, varný typ B byl mezi 70-120 EUR/t a konečně pyrě mezi 80-120 EUR/t.

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2009

Období zjištění ceny 14. týden 2010

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,90	5,00	3,76	0,03
DALI	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,30	5,50	4,45	0,05
GALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,90	5,50	3,83	0,00
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,90	6,00	3,89	0,02
MAGDA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	3,80	3,20	-
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	4,00	3,53	0,09
MILVA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	4,00	3,63	-
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	4,70	3,60	0,00
RED ANNA	B-BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	4,50	3,88	0,36
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	5,40	3,67	-0,13
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	6,00	3,79	0,07
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	11,00	18,00	13,24	0,13

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2009

Období zjištění ceny 14. týden 2010

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	8,00	5,16	0,13
AGÁTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,50	4,70	4,60	-
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,60	6,90	5,73	0,11
DITTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,60	5,50	4,46	-0,16
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	8,00	5,20	-0,05
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,30	6,40	4,76	-0,43
MARENA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	5,30	4,48	0,26
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	6,50	4,57	0,47
RED ANNA	B-BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	6,50	5,06	0,12
ROSARA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,30	4,80	4,63	-0,23
SOLARA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,90	5,00	4,55	-
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	8,00	4,94	-0,07
Nové	B	neprané	pytel 15/25 kg	10,00	17,00	13,39	-0,01
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	11,00	20,10	15,06	0,08

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích, u Nových brambor je velikost balení 15-25 kg. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	5.	10,52	10,57	9,68	10,45	10,78	10,98	11,06	9,64	10,59	10,38	10,75	10,74	10,37	9,95	10,46
	7.	10,80	10,69	10,16	10,45	10,83	10,81	11,44	9,74	10,76	10,63	10,57	10,88	10,48	10,09	10,59
	9.	11,28	10,99	10,43	11,58	11,03	11,37	11,23	10,07	11,13	11,21	11,07	11,17	10,91	9,77	10,94
	11.	11,27	11,44	10,44	11,25	11,32	11,56	11,40	9,99	11,29	11,21	11,24	11,91	11,49	10,09	11,13
	14.	13,65	12,80	11,62	12,30	13,82	12,16	13,62	11,16	12,33	12,63	13,53	12,51	12,50	10,60	12,52

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; Pramen: ČSÚ

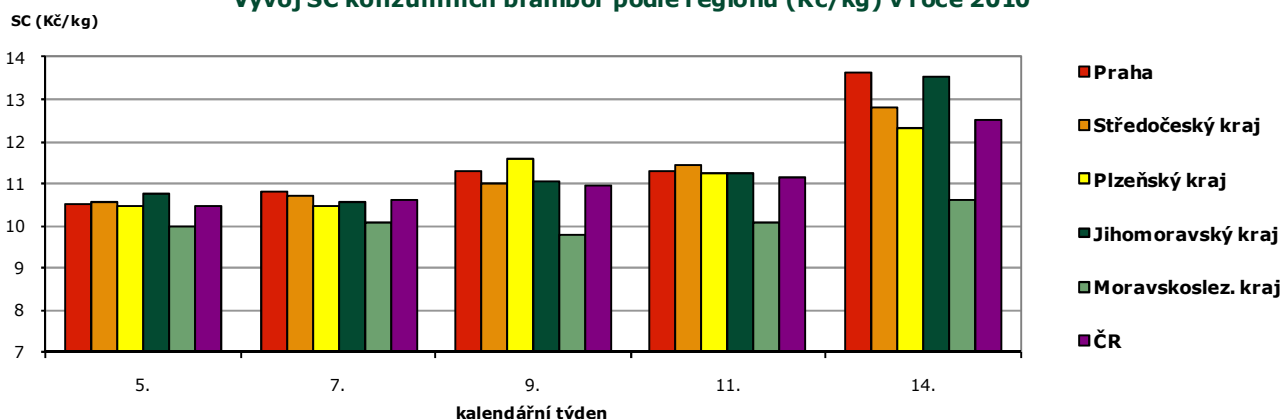

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2009/2010	2008/2009	2009/2010	2008/2009
06. týden 10	3,45	3,74	4,81	5,09
08. týden 10	3,67	3,68	4,77	5,13
10. týden 10	3,81	3,79	4,86	5,05
12. týden 10	3,76	4,13	4,97	5,37
12. týden 10	3,79	4,10	4,97	5,42

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg) v roce 2010

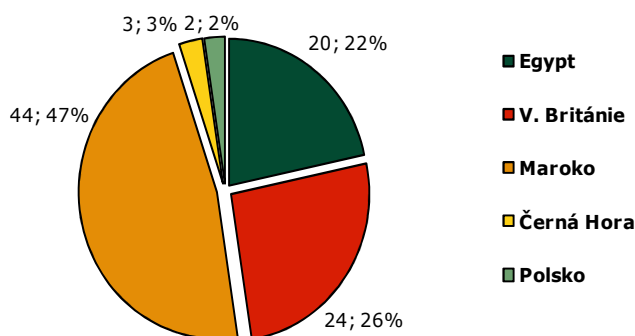
Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – dovoz raných a konzumních brambor v únoru 2010

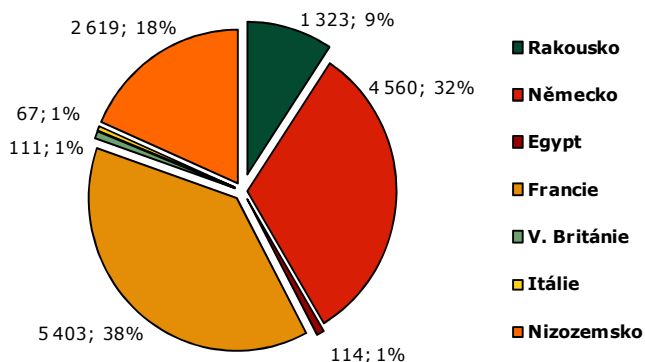
V únoru 2010 bylo do ČR podle oficiálních údajů ČSÚ **dovezeno celkem 92,9 t raných brambor (KN 0701 9050)**. Z tohoto objemu byl největší díl (43,54 t; 47 %) dovezen z Maroka. Druhá pozice připadla Velké Británii, odkud pocházela větší čtvrtina dovozu (24 t; 26 %). Pomyslný bronz náleží Egyptu s 20 t brambor. Více viz níže.

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení **importu konzumních brambor nevařených (KN 0701 9090) v únoru 2010**. Jasný prim zde zaujímá Francie, odkud pocházela větší třetina dovozu (38 %; 5 408 t komodity). Druhá pozice připadá Německu (4 560 t; 32 %), a třetí Nizozemí (2 619 t; 18 %). Podrobnější informace o rozložení exportu v tomto období uvádí graf níže.

Dovoz raných brambor (KN 0701 9050) v období II-2010 (tuny;%); dovoz celkem 92,9 t

Dovoz konzumních brambor (KN 0701 9090) v období II-2010 (tuny;%); dovoz celkem: 14 216 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2009/10

SKK/kg; EUR/100 kg

Období/odrůda	AGRIA	MARABEL	Min. cena ^A	Brambory celk. € / 100 kg	Brambory celkem SKK/1kg	Max. cena ^A
52. týden 09	*13,02	*13,41	10,15	11,16	3,36	17,00
3. týden 10	14,55	13,38	10,00	12,81	**	20,00
4. týden 10	14,80	14,35	10,15	13,63	-	20,17
5. týden 10	14,88	14,30	10,00	13,27	-	20,92
6. týden 10	14,89	14,38	10,00	13,34	-	20,17
7. týden 10	14,87	-	10,00	13,17	-	20,92
8. týden 10	15,29	14,43	10,00	13,64	-	20,92
9. týden 10	15,40	14,43	10,00	13,86	-	26,55

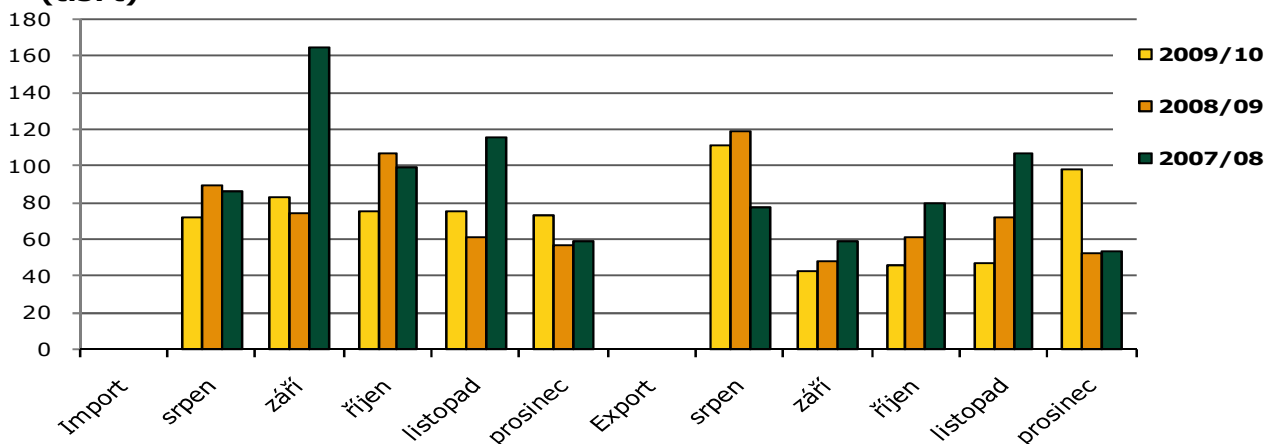
Poznámka: 25 kg balení; Přepočít na € konverzním kurzem 1 € = 30,126 SKK; A = od 1.1.2009 uvádí ATIS ceny v EUR/100 kg v souvislosti s přechodem Slovenska na společnou Evropskou měnu; * = průměrná cena za prosinec 2009; ** = od 1.1. 2010 ATIS neuvádí ceny v SKK/kg;

Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Nizozemí

Měsíční trhy konzumních brambor v období srpen - prosinec podle sezóny (tis. t)

export/import
(tis. t)

Pramen: Potato Markets monthly

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Období/země	Albánie	ČR	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Srbsko	Slovensko
4.týden	-	13,08	12,33	10,93	11,62	12,30	38,67	25,26	13,63
5.týden	-	13,06	-	11,13	-	12,32	39,07	25,26	13,27
6.týden	-	13,02	12,46	11,08	16,68	13,76	42,22	25,20	13,34
7.týden	-	13,10	12,91	11,08	18,69	13,75	42,35	25,21	13,17
8.týden	-	14,25	12,91	11,58	13,93	13,75	42,25	30,10	13,64
9.týden	-	14,17	13,10	11,67	16,32	13,75	42,39	29,96	13,86
10.týden	-	14,31	13,10	11,83	11,95	14,48	42,61	24,89	14,00
11.týden	-	14,38	-	12,08	16,92	14,47	42,64	24,91	14,46
12.týden	-	14,77	-	-	14,62	-	42,70	24,98	-

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;

Pramen: Agricultural Market Information Service for Central and Eastern European Countries- AGRIMIS, Německo; <https://www.agrimis.info>

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 23.3. – 25.3. 2010

PLN/kg

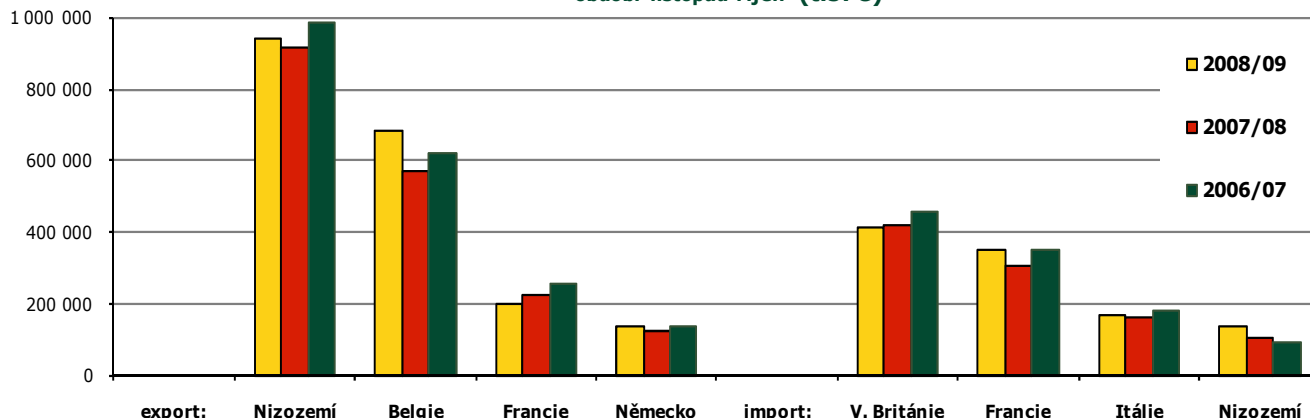
Trh Polsko	Bronisze		Lublin		Poznaň		Sandomierz		Kalisz		Rzeszów	
	25.3.2010		23.3.2010		24.3.2010		23.3.2010		25.3.2010		25.3.2010	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Konz. brambory	0,80	1,00	0,50	0,90	0,53	0,60	0,50	0,80	0,47	0,53	0,70	0,80
Kon. br. Nové-dov.	1,85	2,20	2,70	2,80	2,20	2,40	-	-	-	-	2,50	2,50

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

EU-15

ex-/import
(tis. EUR)

Obchodní balance vařených a mražených brambor ve vybraných zemích EU; období listopad-říjen (tis. €)

Pramen: Potato Markets monthly

Možnosti ochrany proti drátovcům

V ochraně proti drátovcům mají velký význam preventivní opatření; kromě chemických přípravků přicházejí v úvahu alternativní metody ochrany.

Procentuální podíl brambor poškozených drátovci v posledních letech stoupá. Drátovci tak jsou jak na ekologicky, tak i na konvenčně obhospodařovaných plochách brambor stále na postupu.

Biologie a vývoj

Jako drátovci jsou označovány larvy různých druhů kovaříků. Na bramborách se vyskytuje hlavně kovařík obilní (*Agriotes lineatus*) a dále kovařík tmavý (*Agriotes obscurus*) a kovařík locikový (*Agriotes sputator*).

Různé druhy kovaříků upřednostňují pro kladení vajíček plochy s nízkým porostem, jako např. louky. Larvy jsou hnědavé, silně protáhlé. Během roku mají dvě aktivní fáze – první trvá od konce března do poloviny května, druhá od konce července do začátku října. Vajíčka jsou kladena ve velkém množství pod povrch půdy, maximálně do hloubky 5 cm. Jsou bělavá, o průměru 0,5 mm. Jsou kladena buď jednotlivě nebo ve skupinách max. po osmi. Podle druhu mohou samičky naklást až 160 vajíček. Pro vývoj larev je nutná dostatečná vlhkost půdy. Po čtyřech až šesti týdnech od naklazení se líhnou první 1,5 mm dlouhé larvy

a v závislosti na druhu dorůstají během 1–5 let do velikosti 2,5 až 3 cm. Přezimují v hlubších vrstvách půdy (až do 60 cm) a do horizontu ornice se vracejí teprve na začátku až v polovině května následujícího roku.

Priznaky poškození

Silnější požerové škody na kořenech a hlízách působí především larvy od 2. roku vývoje. Po odumření kořenů při dozrávání brambor zůstávají drátovcům jako jediný zdroj potravy hlízy. Počet vykoušaných chodeb je proto tím větší, čím déle jsou hlízy ponechány v půdě. Silné sucho může rozsah škod ještě zvětšit.

Faktory podporující napadení

Drátovci mají široký okruh hostitelských rostlin. Příznivé podmínky nacházejí především v bramborách a kukuřici. Mohou se však velmi dobře vyvíjet i v obilovinách, travách, cukrovce a řepce. Rostlinný povrch půdy přes zimu a další humusotvorná opatření jako např. aplikace chlévské mrvy nebo posklizňové zbytky ponechané na poli zlepšují nabídku živin pro drátovce, stimulují kladení vajíček a přispívají tím ke zvýšení populační hustoty. Také zaorání ploch uložených do klidu může při následném pěstování brambor působit značné problémy.

pokračování na str. 6

Pramen: www.agronavigator.cz

Chorvatsko

Ceny brambor na tržnicích vybraných měst – 12. týden 2010 (od 22.03.2010 do 28.03.2010) HRK/kg

Brambory konzum	Čakovec	Metković	Osijek	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	1,00	1,80	2,00	1,62	2,00	2,00	1,00
max.	1,50	2,00	2,00	2,50	3,00	2,00	3,00
průměr	1,25	1,90	2,00	1,99	2,50	2,00	2,05
nové brambory - min.	-	4,00	4,50	6,10	6,00	5,00	4,00
max.	-	4,70	6,50	8,00	6,50	7,00	8,00
průměr	-	4,35	5,50	7,03	6,25	6,50	6,04

Pramen: www.tisup.mps.hr

Možnosti ochrany proti drátovcům

dokončení ze str. 5

Kontrola napadení

Podle správné odborné praxe by měl být před každým ochranným zásahem stanoven počet drátovců. K tomuto účelu se osvědčilo umístit kousky brambor (poloviny hlíz) do půdy do hloubky 15 až 20 cm (minimálně pět míst/ha) na podzim zhruba do konce září nebo na jaře do začátku dubna. Teploty půdy při této činnosti by neměly klesnout pod 8 °C, jinak by mohly být výsledky zkreslené. Drátovci putují při těchto teplotách na podzim do hlubších vrstev půdy a na jaře, jakmile teploty přesáhnou 8 °C, opět vylézají k povrchu.

Alternativní metody ochrany

V ochraně proti drátovcům je kladen velký důraz na preventivní opatření. V osevních postupech by se neměl vyskytovat jetel a jetelotrávy, protože tyto rostliny podporují populace drátovců. Jako další možnosti ochrany lze využít následující obecná doporučení:

- Podzimní orba je vhodnější než jarní orba (nižší stimul ke kladení vajíček na holou půdu bez vegetace)

- Zpracování strniště za teplého počasí (opakované zpracování – zdecimování mladých larev)
- Likvidace pýru
- Časná sklizeň
- Odvoz posklizňových zbytků
- Okamžité zapravení chlévského hnoje/kompostu, protože tyto organické látky působí na samičky kovaříků silně lákavě.

Jako další alternativa se nabízí eventuálně cílená aplikace dusíkatého vápna po výsadbě, avšak nejpozději před vzejitím brambor v dávce 0,3–0,5 t/ha na nižší hrubky a zapravení do půdy okamžitým nahrnutím vyšších hrubků. Pokud toto opatření přichází v úvahu, je třeba mít na paměti, že na dusíkaté vápno reaguje pouze *A. lineatus*, méně pak *A. obscurus* a *A. sputator*. Podmínkou je teplé jaro s dobrými vlhkostními poměry půdy a časný výskyt drátovců. Pokud není tohoto předpokladu dosaženo, účinek dusíkatého vápna není zajištěn. Stupeň účinnosti proti drátovcům se v průměru čtyřletých pokusů s dusíkatým vápnem pohyboval okolo 23 % (0 až 63 %).

Pramen: www.agronavigator.cz

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 8.4. 2010

1 EUR – 25,190 Kč 1HRK – 3,467 Kč 100 HUF – 9,368 Kč 1 PLN – 6,548 Kč 1GBP – 28,787 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF